

*Μὴ γάλῃς Οὐγγρος μὲ σπαθὶ κι' ὁ Βλάχος μὲ κοντάρι,
καὶ τὰ τειχία σου ἐγάλασαν κ' ἔχασες τὸ καμάρι;*

Τζάνες Κορωναῖος. Τὰ ἐξετασθέντα μέχρι τοῦδε ὀλίγα ταῦτα ἱστορικὰ ποιήματα ἀναφέρονται εἰς γεγονότα ἐκ τῆς ἱστορίας ἢ τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ. Μὲ τὸ ποίημα τοῦ Τζάνε Κορωναίου «*Ἀνδραγαθήματα Μερκουρίου Μπούα*» τὸ ἀποτελούμενον ἐκ 4800 καὶ πλέον ἴσως στίχων δεκαπεντασυλλάβων καὶ ὁμοιοκαταλήκτων ἔχομεν ἀληθῆς ἱστορικὸν ἔπος στρεφόμενον περὶ τὴν ζοὴν καὶ τὴν δράσιν ἐνδὲς Ἑλληνος, ἀλλ' ὄχι καὶ σχετιζόμενον καθόλου μὲ τὰ ἑλληνικὰ πράγματα. Περὶ τοῦ ποιητοῦ Τζάνε Κορωναίου εὐδεμῖα ἄλλη βιογραφικὴ πληροφορία ὑπάρχει, πλὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἴδιου διδομένων: ὅτι δηλαδὴ κατήγετο ἐκ Ζακύνθου καὶ ὅτι κατὰ τὸ 1519 ἐρισκόμενος εἰς Ἑνετίαν ἀπεφάσισε νὰ ἐξυμνήσῃ ἐμμέτρως τ' ἀνδραγαθήματα τοῦ Μερκουρίου Μπούα.

Ἐξ ἧρος τοῦ ποιήματος τοῦ Κορωναίου Μερκούριος Μπούας, ἐκ τῆς μεγάλης ὁμωνύμου Ἀλβανικῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐκαυχᾶτο ὅτι κατήγετο ἐκ τοῦ ἐνδόξου τῆς Ἠπείρου βασιλέως Πύρρου, εἶναι ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἐκείνων πολεμικῶν ἀνδρῶν, οἱ ὅποιοι μετὰ τὴν ὑποδούλωσιν τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν κατέφευγον εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ κατετάσσοντο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν διαφόρων ἡγεμόνων τῶν πύλων τῆς, ἔχοντες ὑπὸ τῆς διαταγῆς τῶν ἄλλουσι Ἑλληνας πολεμιστάς, ἀποτελοῦντας μισθοφορικὰ τάγματα καὶ γνωστοὺς ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «στρατιῶται», (stradioti). Ὁ Μερκούριος Μπούας ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ 1495 πότε ὑπὸ τὴν σημαίαν τῶν Ἑνετῶν κατὰ τῶν Γάλλων, πότε ὑπὸ τοὺς Γάλλους ἐναντίον τῶν Ἰταλῶν καὶ Ἰσπανῶν, πότε ὑπὸ διαφόρους Ἰταλοὺς ἡγεμόνας ἐναντίον ἄλλων καὶ ὑπ' αὐτὸν τὸν αὐτοκράτορα τῆς Γερμα-

1. Τὰ «*Ἀνδραγαθήματα τοῦ Μερκουρίου Μπούα*» ἐξεδόθησαν κατὰ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Κ. Σάθα εἰς Ἑλληνικὰ Ἀνεκδότα. Τόμος πρῶτος. Τζάνε Κορωναίου «*Μπούα Ἀνδραγαθήματα, Σουμάχη Ρεμπελιὸν Ποπολάρων, Μάτισον Ἡμερολόγιον*». Ἀθήνησι 1867. Σχ. 8ον σελ. Α'-ΙΔ', α-ρλζ' καὶ 1-228. Τὸ ποίημα τοῦ Κορωναίου καταλαμβάνει τὰς σελίδας 1-153 — Περὶ τοῦ ποιήματος τοῦτου ἐπραγματεύθη καὶ ὁ Ch. Gidel εἰς «*Nouvelles Études sur la littérature grecque moderne*». Paris 1878 in 8° σελ. 534-546.

